

Informácia z Valného zhromaždenia SK UNESCO

(14. februára 2014 o 10,00 hod., MZVaEZ SR, Hlboká cesta 2, Bratislava)

Valné zhromaždenie Slovenskej komisie pre UNESCO (VZ SK UNESCO) sa uskutočnilo dňa 14. februára 2014 v priestoroch Kongresovej sály Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (MZVaEZ SR). Zasadnutiu predsedala Ing. Aurélia Füle, generálna tajomníčka SK UNESCO. Význam VZ SK UNESCO podčiarkol svojou prítomnosťou PPV a MiZV SR Miroslav Lajčák.

Program VZ SK UNESCO:

- I. *Otvorenie plenárnej schôdze*
Príhovor podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky JUDr. Miroslava Lajčáka
Príhovor predsedu SK UNESCO prof. RNDr. Ľudovíta Molnára, DrSc.
- II. *Mandát a zloženie Slovenskej komisie pre UNESCO na r. 2014 – 2018*
- III. *Rekapitulácia činnosti Slovenskej komisie pre UNESCO a Stálej delegácie SR pri UNESCO v Paríži za rok 2013*
- IV. *Hospodárenie Slovenskej komisie pre UNESCO*
- V. *Hlavné aktivity a výzvy SK UNESCO v roku 2014*
- VI. *Rôzne a záver*

I. Príhovor M. Lajčáka, PPV a MiZVaEZ SR

Podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslav Lajčák, vo svojom príhovore ocenil kvalitnú a súčasne dobrovoľnú prácu slovenských expertov na medzinárodných fórach i doma, na Slovensku. Pripomenul, že za viac ako 20 rokov si Slovenská komisia pre UNESCO (SK UNESCO) svojimi aktivitami vybudovala rešpekt a uznanie. V tejto súvislosti ocenil prácu jej predsedu prof. Ľudovíta Molnára, ktorému koncom r. 2013 udelil „Zlatú plaketu ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí“.

Minister označil SK UNESCO spolu so Stálou delegáciou SR pri UNESCO v Paríži za kľúčové pri koordinácii a realizácii aktivít vyplývajúcich z členstva SR v organizácii. UNESCO má nenahraditeľnú úlohu, okrem rozvoja kultúrneho a intelektuálneho potenciálu svetového spoločenstva, aj pri podpore rešpektovania spravodlivosti, právneho štátu, ľudských práv a základných slobôd, ktoré sú nevyhnutným predpokladom ďalšieho rozvoja spoločnosti. Vláda SR, pripomenul minister, prispela k novuzvoleniu I. Bokovej za GR UNESCO, čím podporila jej program reforiem. Rovnako zodpovedne sa exekutíva stavia k plneniu si svojich záväzkov k inštitúcii.

Dôležitým obdobím pre SR bude predsedníctvo v Rade Európy v r. 2016. Očakávame zvýšené nároky na činnosť slovenských zástupcov aj v medzinárodných organizáciách. V tejto súvislosti M. Lajčák zdôraznil, že SR má potenciál zúročiť svoje pôsobenie vo Výkonnej rade UNESCO. V závere PPV a minister ZV vyjadril plnú podporu činnosti SK UNESCO.

Vystúpenie predsedu SK UNESCO Prof. RNDr. Ľ. Molnára, DrSc.

Predseda poďakoval za doterajšiu spoluprácu MZVaEZ SR, osobitne prítomnému PPV a MiZVaEZ M. Lajčákovi, generálnemu riaditeľovi SMOP JUDr. R. Bužekovi a riaditeľke OSNO D. Frelichovej. Vyzdvihol vynikajúcu spoluprácu a komunikáciu so zástupcami SD SR pri UNESCO v Paríži - veľvyslancom JUDr. I. Grexom a Ing. J. Fréaud.

Ľ. Molnár stručne zhrnul hlavné aktivity SK UNESCO za rok 2013. Ocenil aktívnu účasť slovenských zástupcov na zasadnutiach svojich komisií, Výkonných radách i 37.

Generálnej konferencii UNESCO v Paríži. Za vrcholné podujatie organizované SK UNESCO označil 8. riadne zasadnutie Svetovej komisie o etike vedeckých vedomostí a technológií (COMEST) v Bratislave. Zviditeľnením aktivít SK UNESCO boli podujatia venované 20. výročiu vzniku Slovenskej komisie. Významnými kultúrnymi podujatiami bola výstava k 1150. výročiu príchodu svätých Cyrila a Metoda a vystúpenie SEUKu v centre UNESCO.

V závere Ľ. Molnár poďakoval všetkým členom SK UNESCO za zodpovednú prácu, ktorej hnacím motorom je entuziazmus a chuť robiť niečo pre Slovensko.

II. Mandát a zloženie SK UNESCO na obdobie 2014-2018

S ohľadom na skutočnosť, že 31. decembra 2013 skončil mandát Slovenskej komisie pre UNESCO, ktorý bol začiatkom roka 2012 predĺžený na obdobie členstva SR vo Výkonnej rade UNESCO, boli jednotlivé výbory a sekcie Slovenskej komisie pre UNESCO a príslušné gestorské rezorty oslovené listom, aby nominovali svojich predsedov a vedúcich, resp. zástupcov a aktualizovali svoju členskú základňu. Predsedníctvo SK UNESCO bolo následne oslovené so žiadosťou o zaslanie návrhov na post predsedu a podpredsedu komisie, ktoré prerokovalo Byro SK UNESCO. Na post predsedu SK UNESCO bol jediným kandidátom prof. Ľ. Molnár, na post podpredsedu boli pôvodne traja kandidáti prof. M. Kollárová, p. Ľ. Falťan a p. D. Kopčanová. Obaja sa vzdali kandidatúry v prospech prof. Kollárovej.

A. Füle predniesla návrh zloženia Predsedníctva SK UNESCO na r. 2014 – 2018 (*vid' príloha č. 2*), ktoré bolo jednomyselné schválené. Prof. Ľ. Molnár a prof. M. Kollárová sa stali predsedom, resp. podpredsedom SK UNESCO na uvedené obdobie.

III. Rekapitulácia činnosti Slovenskej komisie pre UNESCO a Stálej delegácie SR pri UNESCO v Paríži za rok 2013

Správu o činnosti Stálej delegácie SR pri UNESCO predniesla p. A. Füle (veľvyslanec I. Grexa sa nemohol osobne zúčastniť zasadnutia VZ). Zdôraznila najmä aktivity spojené s členstvom SR a funkciou podpredsedu vo VR UNESCO. Za hlavnú udalosť označila prípravu a priebeh 37. GK UNESCO, na ktorej slovenskú delegáciu viedol minister kultúry SR M. Maďarič. Výsledkom aktivít SD bolo okrem iného zvolenie zástupcov SR do IFAP a IGBC a priaznivý výhľad na budúce zvolenie do MAB. SD SR využívala možnosti na presadzovanie kandidatúry SR do Výboru nehmotného dedičstva, tu však bude potrebné intenzívne pracovať najmä v prvom polroku 2014. V politicky citlivých otázkach (blízkovýchodná problematika, Sýria, postavenie USA v UNESCO, rozpočet a reformy UNESCO, medzinárodná cena UNESCO-Obiang, ľudské práva a sloboda prejavu a pod.) SD SR postupovala, prípadne aj hlasovala po koordinácii s partnermi v EÚ a podľa inštrukcií ústredia MZV. SD SR pomáhala podľa potreby orgánom SR a zástupcom SR pri vybavovaní odborných aj praktických záležitostí smerom k Sekretariátu a v sídle UNESCO. Spolupráca s príslušnými miestami v SR bola pružná a neformálna. Ako príklady možno uviesť presadenie výročia narodenia Ľudovíta Štúra na zoznam UNESCO, riešenie komplikácií spojených s lokalitou Karpatských bukových pralesov, príprava správy k problematike nehmotného dedičstva.

Následne predniesli predsedovia slovenských výborov UNESCO pre medzinárodné a medzivládne programy UNESCO – IFAP, IGCP, IHP, MAB, MOST, SV pre bioetiku, SV pre Pamäť sveta správy o svojej činnosti. Veľmi pozitívne vyzneli nie len kvantitatívne ukazovatele, teda veľké množstvo aktivít, ale aj záujem zahraničných partnerov spolupracovať so slovenskými reprezentantmi.

Správy o činnosti prezentovali aj zástupcovia odborných sekcií SK UNESCO (Sekcia pre kultúru, Sekcia pre výchovu a vzdelávanie), pracovníčka Informačného a dokumentačného strediska UNESCO Univerzitetnej knižnice a siete klubov pridružených škôl UNESCO a Katedry prekladateľstva.

Prednesené správy potvrdili, že SK UNESCO nie je iba formálnou organizáciou, ale si za svojich 20 rokov aktívnej činnosti smerom k Slovensku a jej občanom ako aj voči medzinárodným partnerom vybudovala pozitívny obraz a rešpekt. SK UNESCO sa v mnohých oblastiach vedy, vzdelávania a kultúry stala neoddeliteľnou súčasťou odborného i spoločenského života.

IV. Hospodárenie Slovenskej komisie pre UNESCO

Správu o hospodárení SK UNESCO v r. 2013 predniesla GT SK UNESCO A. Füle.

Komitáty	Pohyb finančných prostriedkov v UNESCO			
	Stav k 1.1.2013	dotácia ŠR	výdavky	Zostatok 31.12.2013
IGCP	0,44	4 980,00	-4 982,96	-2,52
IHP	2,28	5 780,00	-5 782,27	0,01
IFAP	11,73	9 630,00	-9 625,85	15,88
MAB	1,34	9 980,00	-9 978,83	2,51
MOST	11,69	4 980,00	-4 992,43	-0,74
Pamäť	0	0	0	0
S/SK	3,04	31 038,00	-31 041,31	-0,27
Celkom	30,52	66 388,00	-66 403,65	14,87

V. Hlavné aktivity a výzvy SK UNESCO v roku 2014

Prehľad hlavných aktivít SK UNESCO v r. 2014-2015 predstavila GT SK UNESCO A. Füle:

Zahraničnopolitické aktivity:

Jednou z priorít v r. 2014 je presadenie kandidatúry SR do **Medzivládneho výboru pre zachovanie nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva** vo voľbách, ktoré sa uskutočnia v júni 2014 v Paríži. Na tri voľné miesta kandidujú spolu so SR aj Bulharsko, Maďarsko a Arménsko. preto úspešné presadenie kandidatúry SR si vyžiada systematické úsilie so zapojením celej diplomatickej siete SR.

V r. 2014 bude SR oslavovať aj výročia, ktoré schválila 37. GK UNESCO: **150. výročie narodenia Jozefa Murgaša** a **300. výročie narodenia Edmunda Paschu**. SD Paríž navrhuje zväziť prezentáciu o živote a diele Jozefa Murgaša v druhej polovici r. 2014 v sídle UNESCO a v r. 2015 v spolupráci so Slovenským inštitútom v Paríži reprezentatívnu výstavu o živote a diele **Ludovíta Štúra (200. výročie narodenia)**.

Delegácia Srbskej republiky pri UNESCO v spolupráci so SD Paríž pripravila a zrealizovala pri príležitosti osláv *Medzinárodného dňa materinského jazyka* **výstavu Slovenských inšitných maliarov žijúcich v Srbsku** - Kovačici (február 2014, sídlo UNESCO).

Aktivity organizované UNESCO v Paríži:

Zasadania Výkonnej rady

- jarné zasadnutie 194. VR UNESCO (2.-15.4.)
- jesenné zasadnutie 195. VR UNESCO (8.-22.10.)

Zasadnutia dohovorových výborov, ktorých je SR zmluvnou stranou

- prvé stretnutie otvorenej pracovnej skupiny na revíziu vnútorného poriadku Valného zhromaždenia Zmluvných strán Dohovoru svetového dedičstva (23.1. - sídlo UNESCO)
Gestor : MK SR/PÚ SR
- druhé stretnutie otvorenej pracovnej skupiny na revíziu vnútorného poriadku Valného zhromaždenia Zmluvných strán Dohovoru svetového dedičstva (marec - sídlo UNESCO)
Gestor : MK SR/PÚ SR
- 5. zasadnutie Zmluvných strán Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva (2.-5.6. - sídlo UNESCO). *Počas VZ prebehnú voľby do Výboru na ochranu nehmotného dedičstva.*
Gestor: MK SR
- 38. zasadnutie Výboru svetového dedičstva (15.-25.6. - Katar). *Výbor by mal rozhodnúť o zápise spoločnej česko-slovenskej nominácie Pamiatky veľkej Moravy: Slovanské hradište v Mikulčiciach a kostol Sv. Margity v Kopčanoch.*
Gestor: MK SR/PÚ SR
- 2. zasadnutie subsidiárneho výboru Zmluvných strán Dohovoru 1970 (ochrana kultúrnych statkov počas ozbrojeného konfliktu) (30.6. -2.7. - sídlo UNESCO)
Gestor : MK SR
- 19. zasadnutie Medzivládneho výboru pre návrat kultúrnych objektov do krajiny pôvodu a ich reštitúcie v prípade nelegálneho odcudzenia (3.- 4.7. - sídlo UNESCO)
Gestor: MK SR
- Mimoriadne zasadnutie VZ ZS Dohovoru Svetového dedičstva (1.11. - sídlo UNESCO)
Gestor: MK SR/PÚ SR
- 9. zasadnutie Medzivládneho výboru pre ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva (24.11. - sídlo UNESCO) *V prípade zvolenia počas 5. zasadnutia Zmluvných strán Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva bude SR už členom Výboru. Výbor by mal rozhodnúť o zápise nominácie „Radvanský jarmok“ do Zoznamu NKD.*
Gestor : MK SR
- 8. zasadnutie Medzivládneho výboru na ochranu a podporu kultúrnej diverzity (9.12. - sídlo UNESCO)
Gestor: MK SR

Zasadnutia subsidiárnych výborov UNESCO

- 63. zasadnutie Výboru IBE (5.-7.2. – Ženeva, Švajčiarsko)
SR je členom IBE od r. 2011 (Dr. Dagmar Kopčanová)
- 22. zasadnutie Byra Medzivládneho výboru IFAP (10.2. - sídlo UNESCO)
- zasadnutie Medzivládneho výboru pre geologické korelácie IGCP (17.2.- sídlo UNESCO)
- 20. zasadnutie Medzinárodného poradného výboru programu MAB (17.3. - sídlo UNESCO)
- 50. zasadnutie Byra medzinárodného programu IHP (31.3. - sídlo UNESCO)
- 8. zasadnutie Medzivládneho výboru programu IFAP (19.5. - sídlo UNESCO)
SR (prof. Ľudovít Molnár, predseda SK pre UNESCO) je novozvoleným členom výboru IFAP.
- 23. zasadnutie Byra Medzivládneho výboru programu IFAP (21.5. - sídlo UNESCO)
- zasadnutie Koordinačného výboru pre program MAB (10.6. – Švédsko)
- 21. zasadnutie Medzivládneho výboru Programu IHP (18.-20.6. - sídlo UNESCO)

V závere A. Füle pripomenula výzvu na predkladanie projektov v rámci Participačného programu na r. 2014-2015. Upozornila, že 37.GK schválila zmenu v prospech priority Afrika a malých ostrovných štátov, ktoré majú termín predloženia PP do 28.2.2014. Po schválení projektov týchto krajín môžu svoje projekty predkladať ostatné členské krajiny v termíne do 31.8.2014. Sekretariát dal termín pre slovenských partnerov do 15.6.2014, aby ich ešte pred dovolenkami posúdilo Predsedníctvo SK UNESCO a stanovilo prioritné poradie projektov, ktoré budú predložené UNESCO.

VI. Rôzne a záver

A. Füle informovala o prebiehajúcich aktivitách SK UNESCO:

- v spolupráci s rakúskou a maďarskou národnou komisiou pre UNESCO organizuje v marci 2014 vo Viedni stretnutie zástupcov Asociovaných škôl pri UNESCO s aktuálnou tematikou vzdelávania ku globálnemu občianstvu a svetovému kultúrnemu a prírodnému dedičstvu.
- ponuka nemeckej a rakúskej komisie pre UNESCO na spoluprácu pri realizácii projektu – usporiadanie medzinárodného workshopu na tému „Udržateľnosť vedy“ v krajinách SVE v júni 2014 v Bratislave. Cieľom je vypracovať pracovný plán k téme udržateľnosti vedy a stratégie v tejto oblasti pre krajiny SVE.
- propagácii svetového dedičstva SR vo „World Heritage Review“ – edícii, ktorá bude distribuovaná počas 38. zasadnutia Výboru WHC v júni 2014. Pripomenula gestorovi – PÚ SR termín predloženia podkladov redakcii do 20. apríla 2014.

L. Falt'an oboznámil VZ o pláne Slovenského výboru pre program MOST/SK UNESCO v spolupráci so zástupcami národných komisií krajín V4 a Rakúska a Slovinska zorganizovať v Bratislave medzinárodnú konferenciu na tému „Cezhraničné migrácie a ich dôsledky pre stredoeurópsky priestor“.

Z. Jezerská požiadala o dostupnosť materiálov SK UNESCO na webovej stránke. Prof. L. Molnár informoval, že danou témou sa Predsedníctvo SK UNESCO zaoberá a už prebiehajú rokovania medzi SK UNESCO a MZVaEZ SR ako vyriešiť dostupnosť a aktuálnosť webovej stránky Komisie.

V Bratislave dňa 20. februára 2014

Vypracovala: D. Coleová, A. Füle

Príloha: Prezenčná listina, zoznam členov Predsedníctva SK UNESCO na r. 2014-2018